

№ 34.

Kalendarzyk tygodniowy:

Pon. św. Eulalii P.
Wt. św. Dobrosława.
Śr. św. Walentego Kapł.
Czw. św. Faustyna.
Piąt. św. Julianny P. M.
Sob. św. Patrycyusza B.
Niedz. św. Symeona B.M.

Wschód sł. godz. 7 m. 24
Zachód sł. godz. 5 m. 05
Dług. dnia godz. 9 m. 41
Przybyło d. godz. 2 m. 08

CENA PRENUMERATY:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70

Zagranicą:

Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

w Łodzi

ul. Przejazd № 8.

Telefonu № 595.

ROZWOJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Poniedziałek, dnia 12 lutego 1912 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke; w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEŃ: Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1¹/₂ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Artykuły bez oznaczenia honoraryum Redakcja uważa za bezpłatne: rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3—4-ej po południu.

Istniejący
od lat
75-iu
w
Włocławku

HOTEL „pod trzema koronami” do wydzierżawienia

na dogodnych warunkach z całym urządzeniem: sali teatralno-balowej, hotelu, restauracji, stajni, garażu i t. p. Bliższych informacji udziela listownie właściciel

J. KARASIŃSKI,
Warszawa, Miodowa 3. 451

Komitet Wystawy Sportowo-Przemysłowej

ma zaszczyt zawiadomić osoby interesowane, iż zapisy eksponatów na mającą się odbyć w maju i czerwcu 1912 roku

W PARKU AGRYKOŁA

Wielką Wystawę

SPORTOWO-PRZEMYSŁOWĄ

przyjmują się codziennie od godziny 10—4-ej po poł. i od 6—8-ej wieczorem w kancelaryi Warszawskiego Koła Sportowego (Królewska 10, tel. 29-95).

Program, warunki, plany etc. wysyła się na żądanie.

465

We wtorek dnia 20 lutego 1912 roku

w Sali Koncertowej Dzielna № 18

odbędzie się:

Maskarada Artystyczna--Pożegnanie karnawału.

Cena biletu rb. 2.

KAROLINA TEXLOWA.

512

Teatr Popularny

Konstantynowska 16.

Jutro we wtorek o 8 min. 15

„12 żon Jafeta”

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych
D-rów Falka, Golca i Jelnickiego

ulica Wólczańska № 36. — Telefonu 14-81.

Dla chorych stałych (oddzielne pokoje i ogólne sale) i przychodnich. (Porada 60 kop. — Godz. przyjęć: od 11¹/₂—1¹/₂ rano i 7¹/₂—8¹/₂ wiecz. w niedzielę i święta od 6—10 rano i od 11¹/₂—1¹/₂ po południu. Roentgen, leczenie światłem i elektrycznością. — Badanie krwi przy syfilisie.

Szanownym naszym prenumeratorom zamiejscowym przypominamy o odnowieniu prenumeraty na kwartał bieżący i uregulowaniu zaległej opłaty.

Administracja „Rozwoju”.

KAZIMIERZ OSSOWSKI inżynier i obrońca patentowy.
BIURA PATENTOWE.
PETERSBURG — Wozalesiński Prospekt № 20.
BERLIN — Postdamerstr. № 5. 519-28

EPILEPSYA

była oddawna uważana za chorobę trudną do zwalczania, a nawet za nieuleczalną, i każdy stosował niejedną metodę leczenia. Nie osiągnawszy żadnego rezultatu za pomocą innych środków, należy stosować nasze

Antiepileptyczne proszki

(D-ra R. Weila Epilepticon)

a można się wkrótce przekonać o ich doskonałym działaniu. Dr. med. Kamiński z Paryża w Nr. 28 „Extrait du Progres Medical” pisze: Epilepticon D-ra Weila wskazuje na wielki postęp w racjonalnym leczeniu epilepsji, co jest tem ważniejsze, że liczba nerwowo chorych i epileptyków wzrasta z każdym rokiem.

Epilepticon D-ra Weila, ze względu na odpowiednią zawartość substancji, działających antyseptycznie w kiszkiach oraz substancji, które uspokajają nerwy i odnawiają krew, jest stanowczo preparatem specyficznym przeciw Epilepsji, kurczom i chorobom nerwowym; działanie szybkie, zawsze jednokowe, przytem nieszkodliwe; preparat przyjemny w użyciu. Cena dużego pudełka 4 rb.

Wyrób wyłączny:

„APTEKA POD ŁABĘDZIEM”

Frankfurt n/M.

Jenerałni przedstawiciele dla Królestwa i Cesarstwa: Treutler i Bernhardt, Warszawa, Boduena 5.

Dostać można we wszystkich aptekach i większych składach aptecznych. 2231

Polka: Rach-ciach-ciach.

Chwył Antek w pół swą Mańkę,
Co tonęła w kacie w łzach,
I powiół ją na hulankę
Na miasteczko...

Rach! ciach! ciach!
Poszli wnet do restauracji...
Antek Mańce niby gach
Kazał koniak do kolacyj
Dać Szustowa...

Rach! ciach! ciach!
Po koniaku tym shardziła
Mańka nasza, że aż strach...
Ze tańcować polkę chciała
Na ulicy...

Rach! ciach! ciach!

czyszczenia Towarz. dobroczynności, pod przewodnictwem prezesa pastora R. Gundlacha, na którym rozpatrywano przede wszystkim sprawę bezrobocia wśród robotników fabrycznych.

Krótkie sprawozdania wszystkich opiekunów dzielnicowych i cyfry, zaczerpnięte z ksiąg pp. inspektorów fabrycznych wykazały, że żadne zmiany ani w kierunku polepszenia, ani też pogorszenia sytuacji nie zaszły. W wypadkach wyjątkowej nędzy udzielano doraźne zapomogi w pieniądzu i węglu. W węglach razem wydano od d. 19-go stycznia do 10 lutego — około 300 korcy.

Utrzymująca 6-io klasową szkołę handlową żeńską, p. Berlachowa, zwróciła się do zarządu Towarzystwa z prośbą o przyjęcie pod egidę Towarzystwa utworzonego przez nią komitetu, który z p. Berlachową na czele pragnie upamiętnić jubileusz 40-lecia istnienia szkoły wysoce obywatelskim czynem przez wybudowanie schroniska dla nauczycielek, niezdolnych z powodu wieku lub przepracowania do dalszej pracy pedagogicznej. Zarząd Towarzystwa prosi p. Berlachową uwzględnić, komitet zatwierdził, i udzielił wskazówek do dalszego działania, zwracając się równocześnie do p. gubernatora z przedstawieniem o zatwierdzenie nowego komitetu.

Powołując się na podaną w jednym z dzienników łódzkich wzmiankę, że w Wiedniu w zakładach restauracyjnych i hotelach przyjął się zwyczaj wypisywania na wystawianych dla gości rachunkach ofiar mniej więcej jednokopiejkowych pod nagłówkiem „dla głodnych dzieci“, pastor Gundlach zaproponował porozumieć się z właścicielami i ze Stowarzyszeniem kelnerów, w celu wprowadzenia zwyczaju składania na ten cel ofiar u nas, tem więcej, że w Wiedniu corocznie z źródła tego wpływa około 10,000 koron. Zarząd wniosek uchwalił.

Po przyjęciu do wiadomości, że gubernator piotrkowski zatwierdził zapis ś. p. Fryderyka Anstadta w sumie 4,000 rb. na rzecz Towarzystwa, uchwalił zarząd przedstawić najbliższemu ogólnemu zebraniu wniosek, o utworzeniu przy Tow. posady radcy prawnego, z uwagi na to, że wiele spraw, z powodu braku fachowego kierownictwa, zalega.

Następnie przedstawiono do żetonów następujących opiekunów: za 20 lat pracy — Adolfa Befsztza, Edwarda Wagnera; za 15 lat — Teodora Ekerta, J. Cystela; za 10 lat — Franciszka Szymańskiego, Edwarda Liberde, Antoniego Urbanowicza i Karola Szendla.

Po odczytaniu sprawozdania ks. Albrechta, jako przewodniczącego przytułku noclegowego, domu pracy i zbierania odpadków, przyjęto do przytułku starców i kalek 8 osób, poczem posiedzenie zamknięto.

(a) **Laboratorium miejskie.** Ukończone sprawozdanie laboratorium miejskiego chemiczno-bakteryologicznego za rok 1911, prowadzone pod kierunkiem d-ra S. Bartoszewicza, wykazuje ogólną ilość dokonanych analiz 535, bakteriologicznemu badaniu podlegały 183 próby, mikroskopowemu 296, chemicznemu 426. Hygienicznych prób było 124 (z tego 96 niezdatnych) sądowo-lekarskich 81 (w tem 59 dodatnich), fizyologicznych analiz różnych i wydzielin 276, (w 188 wypadkach otrzymano wyniki patologiczne).

W poszczególnych cyfrach wyniki analiz przedstawiają się w sposób następujący: Analizy higieniczne — analizy wody — 84 (z tych 24 zdatnych do użytku a 51 niezdatnych); wód sztucznych i gazowych 14 (z tego 4 zdatne i 10 niezdatnych, 2 względnie zdatnych); mleka 23 (z tego 12 zdatnych i 11 niezdatnych); masła krowiego 10 (z tego 1 zdatna, 9 niezdatnych); analiz roślinnych 1 (1 zdatna); serów 4 (1 zdatna, 3 niezdatne); soków 6 (2 zdatne 4 niezdatne), lodów 1 (niezdatna), rafinady 1 (niezdatna), octu 1 (niezdatna), miodu 1 (niezdatna), soli do wód mineralnych 1 (niezdatna) barwników 2 (1 zdatna; 1 niezdatna, cukierków 4 (wszystkie niezdatne), krochmalu 1 (zdatna). Razem 154 analizy higieniczne, z których okazało się 47 prób zdatnych a 98 niezdatnych i 9 względnie dobrych.

Analizy różne: lekarstw 14 (w tem 6 zdatnych i 8 niezdatnych), sądowo-lekarskie 81 (w tem 59 z rezultatem dodatnim i 22 z rezultatem ujemnym), moczu 214 (w tem 67 norm. i 147 nienorm.), innych wydzielin 62 (w tem 21

normalnych i 41 nienorm.); razem 381 (w tem 153 z wynikiem dodatnim a 218 z wynikiem ujemnym).

Za wykonanie analiz kasie miejskiej należy się od rozmaitych instytucji i osób rb. 1262. Znaczna większość analiz higienicznych była dostarczona przez policję sanitarną, a więc była bezpłatną.

(a) **O podatkach gminnych.** Piotrkowska izba skarbowa zażądała od urzędów gminnych, w powiecie łódzkim, przedstawienia wykazów składek gminnych, pobieranych z włóścian, z wyszczególnieniem, na mocy jakich przepisów ta lub owa składka bywa pobierana, w jakiej wysokości i na co sumy zebrane tą drogą są obracane.

(x) **Z prasy polskiej.** „Wybór mów obrończych Adolfa Peplowskiego” w opracowaniu komisji Koła prawników polskich pod kierunkiem autora utworzy zeszyty II i III materiałów do dziejów adwokatury polskiej, wydawanych przez Koło prawników polskich i ukaże się w marcu i październiku.

Wobec znacznych nakładów pieniężnych, jakich wydawnictwo powyższe wymagać będzie, Koło prawników polskich tworzy specjalny fundusz na wydanie „Wyboru mów obrończych Adolfa Peplowskiego” drogą przedpłaty.

Całość zawierać będzie około 30 arkuszy druku, w cenie 3 rb., w dwu zeszytach po 1 rb. 50 kop. za zeszyt, objętości około 15 arkuszy druku. Po ukazaniu się pracy w druku cena księgarska ewentualnie będzie podwyższona.

Przedpłatę przyjmują: kand. praw Władysław Olewski, Wydział hipoteczny sądu okręgowego warsz. (od godz. 10 do 4), oraz adwokaci przys.: Wacław Makowski, Widok 16; Jan Nowodworski, Smolna 32; Emil Stanisław Rappaport, Nowogrodzka 40, Józef Witenberg, Zgoda 8.

(a) **Podjęcie pracy.** Administracja fabryki F. Sz. Lew, przy ul. Południowej nr. 7 (mury Louriego) wywiesiła ogłoszenie, zawiadamiające robotników, że praca wznowiona zostaje z dniem 16 b. m.

(x) **Konkurs.** Artystyczno-Przemysłowe Stowarzyszenie w Petersburgu ogłosiło konkurs na rysunek mebli do gabinetu lub pokoju stołowego. Za najlepsze projekty wyznaczono następujące nagrody: 250 rb., 150 rb., 100 rb., 75 rb. i 4 nagrody po 50 rb.

Termin nadsyłania rysunków upływa dnia 2 (15 kwietnia) 1912 roku. Adres: Petersburg, Zarząd Artystyczno-Przemysłowe Stowarzyszenia — Saperny Zaulek nr. 12.

Osoby zainteresowane, życzące ściślejszych informacji mogą się zgłaszać do kancelarii szkoły rysunkowej p. Jeszega Lemana (Południowa 2) codziennie od godziny 8 rano do 10 wieczorem i w niedzielę od godziny 10 do 2 po poł.

(x) **Jubileusz szkoły.** W roku bieżącym szkoła żeńska pani Berlachowej obchodzić będzie 40-letni jubileusz swego istnienia.

Obecna jej właścicielka, pani Lidia Berlach czyniąc przygotowania do obchodu jubileuszu, który ma mieć miejsce w początkach kwietnia r. b. postanowiła upamiętnić ten fakt dobrym uczynkiem a mianowicie założeniem w Łodzi schroniska dla nauczycielek.

Założycielką szkoły, początkowo dwuklasowej koedukacyjnej była p. Agata Berlach w roku 1872. Nie było wówczas szkół prywatnych żeńskich w Łodzi oprócz pensji pani Schmidowej; była to więc druga dopiero szkoła w naszym mieście. Prowadzona wzorowo przez założycielkę do roku 1882, w roku tym przeszła pod zarząd pani Maryi Berlachowej, która prowadziła ją na wzór najlepszych szkół zagranicznych przez lat 24.

Od lat dwóch szkołę, jubilatkę obecną, objęła siostra założycielki panna Lidya Berlachówna, długoletnia jej nauczycielka i wychowanka.

Dziś szkoła posiada własny gmach o dużych słonecznych klasach: pomoce naukowe i urządzenia odpowiadające tegocześnie wymaganom pedagogiki.

(a) **Ostatnia posługa.** Wczoraj o godz. 3-ciej po poł., liczny orszak pogrzebowy asystował przy wyprowadzeniu zwłok ś. p. Kazimierza Danysza, znanego muzyka i kompozytora, z kościoła Sw. Krzyża. Za trumną na której złożono sporo wieńców od instytucji, którym zmarły wiernie służył i od osób prywatnych, postępo-

wały liczne rzesze przyjaciół i znajomych oraz deputacje różnych instytucji i stowarzyszeń śpiewających.

Przy wyprowadzeniu zwłok z kaplicy, chór imienia Danysza odśpiewał pieśń religijne, a na cmentarzu zaintonował pieśń żałobną chór pod wezwaniem Sw. Cecylii.

Od bram cmentarnych do mogiły trumny na barkach ponieśli członkowie stowarzyszeń śpiewających.

Rodzina zmarłego otrzymała od dyrektora „Lutni” warszawskiej p. Maszyńskiego telegram, treści następującej: „Przesyłam wyrazy szczerzego żalu z powodu śmierci zacnego mego kolegi”;

(a) **Stowarzyszenie sług katolickich.** Wczoraj, o godz. 5 po poł. w lokalu przy ul. Krótkiej nr. 8, odbyło się ogólne zebranie roczne Stowarzyszenia sług katolickich. Przewodniczył ks. Antoni Kuczyński, pióro trzymał p. Cielecki.

Odczytane sprawozdanie zarządu za rok ubiegły wykazuje w dochodach 1245 rb. 77 k., w wydatkach 1185 rb. 57 kop. Stowarzyszenie liczyło 36 członków wspierających z pośród pań i 184 członków zwyczajnych, rekrutujących się ze służących. W roku ubiegłym z powodu braku odpowiedniej kierowniczkii zwinęta została szwalnia, natomiast założono szkołę kucharską, która rozwija się bardzo dobrze.

Po przyjęciu sprawozdania zebrani zatwierdzili budżet na rok 1912, przewidujący w dochodach i wydatkach rb. 1200.

Z kolei rozważano sprawę uregulowania pobytu w schronisku, pozostających chwilowo bez zajęcia i po ożywionej dyskusji uchwalono, aby taka służąca znalazła przytułek 4 razy w ciągu roku przez czas dwutygodniowy. Gdyby zaś okazało się konieczne korzystanie ze schroniska częściej, wówczas służącej przysługuje prawo przebywania w niem nie dłużej nad 3 dni.

W końcu przystąpiono do wyborów nowego zarządu. Do zarządu weszły panie M. Mossakowska, Kassylida Zajkowska i Marya Cielecka. Na delegatki z pośród sług wybrano: Annę Szymczak, Michalinę Szperne, Maryę Zakrzewską i Zofię Bogajską.

Do komisji rewizyjnej powołani zostali ks. Antoni Kuczyński p.p. Helena Giełdzińska i Marya Michiewicz.

(x) **Maskarada.** Pani Textlowa, żona znanego dyrektora, długoletnia kasyerka teatrów łódzkich, po spaleniu się teatru polskiego Zelwerowicza, została w Łodzi bez pracy. Wobec obowiązków, które na siebie przyjęła, musi szukać sobie choćby drobnego zasiłku. Dla tego urządza na swój dochód zabawę, na jaką mogła na razie uzyskać koncesję.

Spodziewamy się, że publiczność nasza poprzez sympatyczną i ze wszelkich miar dobrą kobietę i wykupi wszystkie bilety, które nabywać można w cukierni Roszkowskiego, w godzinach popołudniowych od dnia dzisiejszego. Niezawodnie i Tow. teatralne dołoży starań, żeby zaokrąglić niezbędny dla egzystencji fundusz pani Textlowej.

(a) **Z żydowskiego Towarzystwa dobroczynności.** Sprawozdanie za styczeń 1912 roku wykazuje, że kasa pożyczkowa udzieliła 63 pożyczki na ogólną sumę rb. 3935; wpłynęło ratami zwrotnymi rb. 4390 kop. 75. Kuchnia tania wydała obiadów po 3, 4 i 5 kop. ogółem 14,512, do których dopłacono z funduszu Towarzystwa rb. 599 kop. 21. Bezpłatnych obiadów tkaczom wydano 2140, które kosztowały rb. 192 kop. 48. Zapomóg jednorazowych i stałych udzielono 369 na ogólną sumę rb. 940 kop. 60.

Przytułek dla starców i paralityków opiekuje się 16 pensjonarzami, których utrzymanie kosztowało rb. 144 kop. 50.

Ofiar i procentów na rzecz Towarzystwa i różnych instytucji wpłynęło rb. 2497 kop. 50.

(x) **Z Towarzystwa kolonii letnich dla dzieci żyd. w Łodzi.** Ogólne zebranie członków Stowarzyszenia odbędzie się dnia 15 b. m. o godzinie 9 wieczorem w lokalu Towarzystwa dobroczynności (Zachodnia 20) z następującym porządkiem dziennym:

Zagajenie posiedzenia i wybór prezydium; sprawozdanie zarządu oraz protokół komisji rewizyjnej za 1911 r.; preliminarz na rok 1912; wybór 7 członków zarządu i 3 członków komisji rewizyjnej; ewentualne wnioski zarządu i członków Towarzystwa.

Sprawa hr. Ronikiera.

Wbrew przewidywaniom, wyrok w sprawie hr. Ronikiera nie zapadł jeszcze i o ile zakończenie przez oskarżonego „ostatniego słowa” nie zajmie całego posiedzenia, spodziewany jest dopiero dzisiaj wieczorem.

Wczorajsze posiedzenie wypełniły repliki obrońców adw. Bobryszczewa Puszkina, Korwina-Piotrowskiego i Ettingera, poczem zabrał głos hr. Ronikier.

W pierwszej części swego przemówienia hr. Ronikier, opowiedział, jak się dowiedział o śmierci ś. p. Stanisława Chrzanowskiego dodając, że śledztwo prowadzone było wyłącznie na jego niekorzyść. Część drugą nazwał oskarżony „tragedią więzienną, opisując w niej czasy jakie przeżył w więzieniu, swoje okropne męczarnie duchowe, jakim podlegał, w końcu zbijał zarzut, jakoby symulował obłąd religijny.

„Ostatnie słowo” podesądno wypowiedziane było wśród niezwyklej ciszy. Wrażenie przemówienia niezaprzeczenie duże, choć zebrani komentują je najrozmaiciej.

Gdy jednych usposobiło ono przychylnie dla oskarżonego, inni przeciwnie dopatrują się w jego treści potwierdzenia winy Ronikiera.

Z CESARSTWA.

Tajemnicza zbrodnia. W mieszkaniu adwokata przys. w Petersburgu Osinińskiego, znaleziono trupa jego współlokatora, porucznika Lubowskiego, człowieka lat 53.

Sledztwo w toku.

Groźba strajku na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

—?—

Wlokąca się od 2 lat żółtym krokiem sprawa obsadzenia katedry botaniki, opróżnionej przez prof. d-ra Rostafińskiego, zaczyna wchodzić w nową fazę.

Grono profesorów wydziału filozoficznego na katedrę tę zaproponowało w swoim czasie d-ra Maryana Raciborskiego, ten jednak dotychczas katedry nie objął, jak wtajemniczeni twierdzą, z tego powodu, ponieważ nie chce rozpocząć wykładów bezprawnie.

Wobec tego stanu rzeczy, komers słuchaczy nauk przyrodniczych Uniwersytetu Jagiellońskiego, jaki się odbył onegdaj, uchwalił zwołać na dzisiaj wiec ogólny przyrodniczy słuchaczy Uniwersytetu Jagiellońskiego, na którym postanowione ma być urządzenie strajku demonstracyjnego przyrodników, wysłanie memoriału do senatu oraz telegramów z przedstawieniem sprawy i postulatów młodzieży do p. ministra wyznań i oświaty oraz do prezesa Koła polskiego w Wiedniu d-ra Bilińskiego.

Młodzież jest bardzo rozgoryczona, tem więcej, że na trzech swoich poprzednich wiecach urządzanych co pół roku, otrzymywała od senatu akademickiego obietnice, których jednakże dotąd nie spełniono, to też główną winę przypisuje senatowi.

Zaznaczyć trzeba, że wśród ogółu słuchaczy nauk przyrodniczych panuje w tych sprawach jednomyslność.

Nie jest zatem wykluczone, że o ile senat akademicki nie pośpieszy się z załatwieniem sprawy i nie spełni żądania młodzieży na Uniwersytecie Jagiellońskim, wybuchnie strajk.

Rewolucya w Chinach.

Mukden, 11 lutego (P.) Generał-gubernator Tszao-er-siuń w odpowiedzi na propozycję Ju-anszika, żeby przyłączył się do stronników pojednania z rządem nankińskim na warunkach abdykacji cesarza i wprowadzenia rzeczypo-politej, w obszernym referacie ostrzega radę ministrów przed przejmowaniem się ideami republikańskimi i żąda zachowania monarchii konstytucyjnej, ręcząc za lojalność wojsk mandżurskich. W razie, gdyby rada ministrów nie zgodziła się z tymi poglądami, prosi o dymisyę. Aresztowano 50 żołnierzy i jednego oficera

z biura solnego, którzy zamierzali dezertować i przyłączyć się do rewolucjonistów.

Urga, 11 lutego (P.) Dla poprawy stanu finansowego rząd mongolski postanowił sprzedać wielbłądy i konie należące do bogdyhana, a pasące się w liczbie 20,000 głów w Chałcie. Następnie postanowiono na towary zagraniczne nałożyć cło, wydawać koncesye na eksploatacye bogactw mineralnych, przyjąć na rachunek skarbu przewóz poczty rosyjskiej w Mongolii i pozwolić osobom prywatnym na korzystanie z koni pocztowych za opłatą. Sprzedaż wielbłądów wywołała niezadowolone ludności, która je utrzymywała i korzystała dla swoich potrzeb.

Ostatnia poczta.

— Z Wiednia donoszą; „Reichspost” w dzisiejszym artykule wstępnym natrzęsa się z tych polityków liberalnych i socjalistycznych, — którzy utrzymywali, że kierunek całego społeczeństwa w Rzeszy niemieckiej idzie na lewo. Przeczą temu fakty z ostatnich 48 godzin, dowodzące, że centrum bynajmniej swego wpływu nie straciło.

Pierwszym jest powołanie bar. Hertlinga na prezesa ministrów bawarskich i ministra spraw zagranicznych, a drugim wybór posta Spahna na prezesa parlamentu niemieckiego. „Reichspost” zwraca uwagę, że pomylił się b. kanclerz Bulow, gdy twierdził, że ostatnie wybory będą dla centrum bitwą pod Filipi.

— W Pradze czeskiej w dniu wczorajszym odbyły się masowe demonstracje na korzyść uciśniętej Chorwacji. Rozpoczęto się od zgromadzenia manifestacyjnego, na którym wygłaszano gorące mowy przeciw uciskowi przez madziarów narodowości chorwackiej. Kiedy się zgromadzenie skończyło, utworzono pochód na „Graben”, gdzie spotkano się ze studentami niemieckimi, którzy, jako kontr-demonstracje, urządzili t. zw. przedpołudniowy „Bummel”. Ażeby niedopuszczyć do spotkania, policya usiłowała rozproszyć manifestantów, którzy ze swej strony obrzucili policyantów kamieniami. Wówczas policyanci wydobyli pałasze z pochew i rozpoczęła się walka, zakończona licznymi poranieniami i aresztowaniami.

— Wiadomości o skutkach wylewów rzek w Hiszpanii przybierają niepokojące rozmiary. Z powodu wylewów niektóre okolice i miasteczka zagrożone głodem. Mieszkańcy zaczynają rozbijać i plądrować sklepy z zapasami żywności oraz rzucić się na wozy, przywożące zapasy ze wsi.

TELEGRAMY.

GLASGOW, 10 lutego (P) Minister marynarki Churchill wygłosił wielką mowę, poświęconą flocie, w której to mowie podkreślił niezbędność floty dla istnienia Anglii i że flota dla Niemiec stanowi pewnego rodzaju zbytek. Anglia powita chwilę zanikania spóławodnictwa przy stwarzaniu floty, ale jeżeli walka o panowanie nad morzem nie zmniejszy się, to będzie się ona zbroić silniej, niż wszystkie inne mocarstwa.

BERLIN, 10 lutego (P.) Przypuszczają tutaj że po mowie wczorajszej Churchilla w Glasgowie absurdem jest mówić, że między Anglią i Niemcami przygotowuje się porozumienie w sprawie rozbiorzenia.

SANT-ETIENNE, 10 lutego (P.) Górnicy z okręgu Loary 8532 głosami przeciw 1323 wypowiedzieli się za ogłoszeniem powszechnego bezrobocia d. 1 marca.

BRUKSELA, 10 lutego (wł.) W okręgu strajkowym panuje w dalszym ciągu zupełna nędza. Położenie jest krytyczne, wobec czego rozbijają oni wozy z żywnością.

CYCYKAR, 10 lutego (wł.) Z chińskiej kopalni złota Kolari, naprzeciw stacji Ignaszewskiej donoszą, że robotnicy i żołnierze, przeznaczeni do pilnowania kopalni, ograbili zarząd i osadę. Administracja i mieszkańcy osady zbiegli na stronę rosyjską.

BERLIN, 10 lutego (wł.) Wczorajsza mowa Churchilla w Glasgowie wywołała zupełną konsternację w prasie niemieckiej, która nie może sobie wytłumaczyć charakteru prawie antyniemiec-

kiego mowy w związku z przyjazdem do Berlina ministra wojny Haldane'a. Początkowe przypuszczenia odwiedzin z motywów czystopokojowych i snucie na ten tle optymistycznych planów, ustępuje obecnie miejsca rozdrażnieniu.

Mukden, 11 lutego (P.) 7 batalionów piechoty i 2 szwadrony kawalerii z 1 oddziałem artylerii wysłano przeciw rewolucjonistom.

Mukden, 11 lutego (P.) Rewolucyoniści rozpoczęli wczoraj z 12 dział bombardować miasto i twierdzę Kajping. W mieście wybuchł pożar. 23 oficerów powieszono z powodu porozumiewania się z rewolucjonistami.

Aleppo, 11 lutego (P.) Rozpoczęto układanie szyn na kolei bagdadzkiej, na odstepie wschodnim do Aleppo.

Paryż, 11-go lutego (P.) Z racyi pogrzebu zmarłego żołnierza batalionu dyscyplinarnego Hernout organizacje socjalistyczne i anarchistyczne urządziły olbrzymią demonstrację jako protest przeciw porządkowi w tych batalionach.

Za trumną szły liczne delegacje z czerwonymi i czarnymi chorągiewkami. Przy wyjściu z cmentarza nastąpiło starcie z policją, przyczem 2 policyantów zostało lekko ranionych i brygadier ciężko.

Sewastopol, 11-go lutego (P.) W sprawie o wybuch na krążowniku „Kaguł”, skutkiem czego zginął jeden marynarz, palacz Snieżko skazany został przez sąd wojenno-morski na 2 miesiące więzienia za niezachowanie środków ostrożności.

Paryż, 11 lutego (P.) Clemenceau oświadczył w senacie, że traktat z r. 1909 był cudownym umocnieniem, następnie zganił ustępstwa i umowę poczynione na rzecz Niemiec pod groźbą armat Agadiru i wątpił, czy traktat jest pewną bronią dla utrzymania pokoju. W r. 1870 Niemcy groziły pięciokrotnie i zaprzeczały prawu spokojnego życia. Tylko trójprzymierze odpowiada interesom trzech mocarstw. Niemcy żądają, żeby Francja nie stała po stronie Anglii, my nie odpowiemy na jej wołanie.

Clemenceau odrzuca myśl o zbliżeniu z Niemcami, zaznaczając, że dawniejsza klęska nie prowadzi przeciw do tego, żeby francuzi stali się wassalami, mają oni przecież jeszcze coś do zrobienia na świecie.

Traktat przyjęto większością 212 głosów przeciw 42, przy 38 niegłosujących i 7 nieobecnych.

Wiedeń, 11-go lutego (wł.) Dziś przybył do Wiednia hr. Khuen Hedervary i jutro będzie przyjęty przez cesarza. To posłuchanie stanowić będzie wstęp do ważnych decyzji. Prawdopodobnie prezes min. zawiadomi cesarza, jakie punkty żądań opozycji uważa za swoje. Ponieważ jest absolutnie wykluczone, aby hr. Stuerghk i minister wojny zgodzili się na jakiegokolwiek ustępstwa pierwszorzędne, hrabia Khuen Hedervary jeśli nie chce wywoływać zatargu, musi ograniczyć się do żądania zmian drugo i trzeciorzędnych.

Zyczenia opozycji zostały przez cesarza odrzucone, o ile chodzi o kwestye prawno-państwowe.

Zdaje się, że cesarz nazaczy jutro hr. Khuen Hedervaryemu ostateczny termin, w jakim sejm węgierski musi załatwić ustawę wojskową. Prawdopodobnie terminem tym będzie koniec czerwca. Jeśli do tego terminu ustawa nie będzie uchwaloną, to pociągnie to za sobą daleko idące następstwa.

Wiedeń, 11 lutego (wł.) Sesya izby poselskiej będzie zwołana na dzień 5-go marca r. b. Sesya będzie bardzo krótka, bo tylko potrwa do 30 marca.

Wiedeń, 11 lutego (wł.) Tutejsze sfery polityczne polskie utrzymują, że mimo wczorajszego burzliwego przebiegu posiedzenia sejm ugalicyjskiego jest nadzieja, iż kompromis polsko-ruski dojdzie do skutku „N. F. Presse” twierdzi, że przemówienie Dr. Bilińskiego wywarło na rusinach dobre wrażenie.

Berlin, 11 lutego (wł.) Utrzymuje się pogłoska, że następcą tronu niemieckiego ma niewąbawem udać się do Rzymu celem zaakcentowania ściślejszych stosunków Niemiec z Włochami.

Berlin, 11 lutego (wł.) Prezydent Reichstagu Dr. Spahn zawiadomił na posiedzeniu centrum, że w poniedziałek złoży godność prezydenta.

Bruksela, 11 lutego (wł.) Strajkujący górnicy w Borinage dalej niszczą środki żywności i obrabowują sklepy. Rząd wysyła wszędzie wojsko.

Zarząd Łódzkiej Rzeźni Miejskiej

poleca:

Skóry wołowe, krowie, cielęce, końskie suche i solone. Łój i szmalec topiony, do celów technicznych. Krew suszoną na nawozy sztuczne. Mączkę mięso-kostną na karm dla ryb, drobiu i trzody. Włosień tapicerski dezynfekowany w kilku wyborowych jakościach i kolorach. Szczecińnię surową, mokrą i suchą.

445

Inżynierska № 1, tel. 46.

145. Piotrkowska naprzeciw ulicy Ewangelickiej 145.

Ogólnie znana lecznica chorób zębów i jamy ustnej

lekarza d-ty H. Pruss.

1395

Leczenie, plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu.

Specjalne laboratorium techniczne: do wprawiania sztucznych zębów
Specjalność: plomby porcelanowe, plomby złote, złote korony, złote mosty (sztuczne zęby bez podniebienia).

Reparacje i przeróbki sztucznych zębów **NA POCZEKANIU.**

Uwaga! **Ceny bardzo niskie.** Uwaga!

H. JANOTA-BZOWSKI, inżynier miasta Łodzi,

otworzył biuro budowlane.—Projekty filtrów fabrycznych, kanałów, mostów, hal targowych oraz wszelkich robót budowlanych. — Tymczasowy adres: Pasaż-Mayera № 2, Grand-Hotel № 68, od godziny 4-ej do 6-ej po poł. 453

Kilkaset

Skrzynek i Beczek

do sprzedania. Bracia Kieszkowscy, Piotrkowska 215.
Telefon 23-20. 478

SPECYALISTA chorób skórnych, wenerycznych i niemocy płciowej

Dr. LEWKOWICZ POWRÓCIŁ.

Przy syphilisie zastosowanie preparatu „606“.

ZACHODNIA № 33.

od 9—1 i 6—8, dla Pań od 5—6, w Niedziele 9—3. 2897

Dr. Rejt

Srednia 5.

Sp.: Choroby skórne, weneryczne, włosy, kosmetyka lekarska. Leczenie Syphilisu Salvarsanem EHRlich-HATA 606* (wśródzynie). Leczenie elektrycznością (elektrolizem) i masażem vibracyjnym. Dla pań osobna poczekalnia. Godz. przyjęć: od 8—1 rano i od 4—9 w. W niedziele i święta od 9—2 p.p. 8589

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych lub dróg moczowych

Gabinet Roentgenowski i światłolecznicy, Krótka 4 tel. 13-41.
LECZENIE SYPHILISU EHRlich-HATA 606.

Przyjmuje od 8—2 i od 5—9 w. Dla pań osobna poczekalnia. 4255

Dr. ROSENBLATT

Choroby uszu, nosa i gardła.

PIOTRKOWSKA Nr. 35.

Telefon 19-84.

Przyjmuje od 10—11 i od 5—7; w niedziele od 10—11. 2857

Specjalista chorób włosów, skórnych (pięgi i pryszcze na twarzy) i wenerycznych (syphilis)

Dr. S. SZMITKO

SREDNIA № 2

Leczenie elektrycznością, masażem i kosmetyką.
Przyjmuje od 8 do 2-ej po poł. i od 4 do 9 wiecz. 469r.

Dr. L. KLACZKIN

Konstantynowska 11.

Syphilis, skórne, weneryczne, choroby dróg moczowych.
LECZENIE SYPHILISU EHRlich-HATA 606.

Przyjm. od 8—1 rano i od 5—8 w. dla dam od 4—5. W niedziele i święta tylko do 1 rano. 746r.

Dr. L. PRYBULSKI

CHOROBY SKORNE, WŁOSÓW, (kosmetyka), WENERYCZNE I MOCZOWICZOWE I NIEMOCY PŁCIOWE.
LECZENIE SYPHILISU EHRlich-HATA 606.

Ul. Południowa № 2.
Przyjmuje od godz. 9—1 r. i od 4—8 w. dla pań od 5—6 po poł. 1420 r.

Dr. med. LEYBERG

b. długoletni lekarz klinik wiedeńskich, Ch. skóry, wenerycznej i moczopłciowej
Godziny przyjęć: 10—1 i 6—8. Dla pań 5-6, poczekalnia oddzielna. W niedziele tylko do obładu.
Krótka 5, telef. 26-50. 2118

Dr. Feliks Skusiewicz Andrzejka 13.

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe

Przyjmuje: od 9—11 r. i od 4—8 po poł. W niedziele i święta od g. 10—1. Telef. 26-26. 507-d

Dr. GUSTAWA 3544

ZAND-TENENBAUMOWA

CHOROBY KOBIECE, SKORNE WENERYCZNE (u kobiet i dzieci)

Ul. Wschodnia № 49.
Przyjm. od g. 10—11 i od 7—8.

Dr. Eugenia

Kerer-Gerszuni

CHOROBY KOBIECE.

Przyjmuje od 3—6 p. p. W niedziele od 9—12 rano 2567
Piotrkowska 121. Tel. 18-07.

Dr. Jan Gaderski

Akuszeryja,

choroby chirurg. i kobiece
przyjmuje do 10 r. 4—6 po poł.
Ul. Cegielniana 9 m. 4. 2944

ZĘBY sztuczne od 75 k.

Plomby od 50 k. na kauczuku, złocie—bez wyjęcia korzeni. Plombowanie złotem, srebrem, porcelaną. Wyjmowanie zębów bez bólu. Przeróbka i reparacje na poczekaniu. Lek.-dent. S. LIPOWSKI, Piotrkowska 92. 381r.

Doświadczony Masażysta

i specjalista kąpielii leczniczych (Długoletni współpracownik pierwszorzędných zakładów kuracyjnych krajowych i zagranicznych)

Juljusz Słodziński

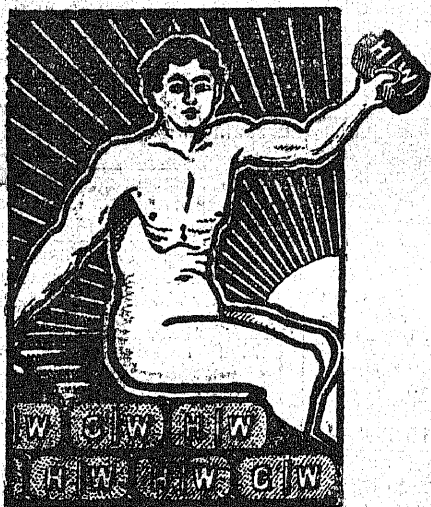
Łódź, Widzewska № 94, m. 4 (róg Nawrot). 474

Majster strycharski

poszukuje cegielni, swoim kosztem może poprowadzić pierwsze wyrobienie cegły. Oferty prośbę składać w Adm. Rozwoju pod lit. „J. G.“. 472—3—1

MAJSTER

Do nowobudującej się fabryki w Warszawie, potrzebny majster gisierski, gruntownie obeznany z miejscowymi stosunkami fabrycznymi, dokładna znajomość języka polskiego wymagana. Oferty z żądanymi warunkami płacy sub „O. C.“. Biuro Buchweiza, Marszałkowska 120. 459—3—1

L60 BRYKIET
kosztuje bez zmiany przez całą zimę z dostawą do kuchni 100 sztuk

z najlepszego węgla górnoszląskiego!

Telefon 17-09.

Skład węgla i drzewa p. f. „DRZEWO” ulica Przejazd 21 i 80a. Telefonu 17-09 i 28-60.

INSTYTUT

Roentgenologiczny i Światłolecznicy

D-ra A. GROGLIKA

Zachodnia № 68, przy Zielonej, 185

Choroby skóry i włosów, weneryczne i dróg moczowych.

Leczenie promieniami Roentgena, światłem kwarcowym (lampą Kromayera) i prądami o wysokiej frekwencji (d'Arsonvalizacja). Elektroliza (usuwanie włosów szpecących).

Badanie krwi na syphilis.

Godziny przyjęcia: 8—11 rano i 6—8 wiecz. Panie 5—6 w. Niedziele i święta: 9—12 rano.

W GIMNAZYUM PRYWATNEM

zo wszystkimi prawami szkół rządowych imienia

M. A. Witanowskiego

są miejsca wolne w klasach: I, II, III, V i VII. Podania o przyjęcie przyjmuje spełniający obowiązki Inspektora w poniedziałki, środy i piątki od godz. 11—12. 256
N. B. Dla niezamożnych chrześcijan ustępstwa.

M-me Edvige PRACOWNIA GORSETÓW Piotrkowska 117.

poleca wybór wszelkiego rodzaju gorsetów gotowych. Przyjmuje obstalunki i reparacje. Ceintures periodiques. 486

OKAZYA.

Po ukończonej budowie magazynów kolejowych jest do sprzedania materiał budowlany drzewny. Wiadomość: Magazyny Łódź-kaliska od godz. 11 do 1. Bernatowicz. 484

ZUPEŁNE WYLECZENIE!

ODCISKI wyleczy zupełnie każdy po użyciu amerykańskiej maści przeciw odciskom „CORRIGIDE DE KEENE“ w cenie 60 k. Zwraca się pieniądze, gdyby wygojenie nie nastąpiło. Żądać we wszystkich aptekach, składach aptecznych i perfumeryach. Reprezentacja na całą Rosję: H. Neumann, Łódź, Piotrkowska № 89, Telefon № 16-20. 3644—10—1